

KIRJALLISUUSPODCAST

Kuvaus:	Oppilas - <i>tutustuu podcastiin tekstilajina ja viestintäkanavana</i>- <i>harjoittelee podcastin tekemistä ryhmässä</i>- <i>kehittää ryhmätöitäitojaan</i>- <i>tunnistaa ja tulkitsee genrekirjallisuutta</i>- <i>kehittää kirjallisuuden ymmärtämistä ja lukutaitoaan.</i>
Oppiaine:	Suomen kieli ja kirjallisuus Vuosiluokka 8. lk
Kesto:	n. 4 x 45 min (+ genreteoksen lukeminen)
Välineet:	oppikirja, kaunokirjallinen teos, mobiililaite tai tietokone, äänitysvaiheessa hiljainen tila jokaiselle pienryhmälle
Tunnisteet:	suomen kieli ja kirjallisuus, projekti, tietotekniikka, viestintä, multimedia

Oppilas

UUDET
LUKUTAIDOT

- laajentaa osaamistaan erilaisten mediasisältöjen tekemisessä. Oppilas tekee ohjatusti jonkin itselleen uuden mediasisällön, kuten elokuvatrailerin, podcastin tai mediataidetta, tai muokkaa digitaalista peliä
- laajennetaan mediasisältöjen tuntemustaan tutustumalla itselleen uusiin sisältöihin (podcast). Oppilas kuvaa kokemuksiaan sisältöjen parissa.
- vahvistaa sisällön analyttisen tarkastelun ja tulkinnan taitojaan. Oppilas tunnistaa mediasisällöistä erilaisia kertojan ääniä ja kerrontarakenteita, luonnehtii genreä tai pohtii teemaa

KÄSITTELYEHDOTUS

ALKUVALMISTELUT N. 4 VIIKKOA ENNEN PODCASTIN ÄÄNITYSTÄ

1. OPPITUNTI:

- Oppilaat valitsevat n. 4 hengen ryhmissä kirjallisuusgenren (esim. romantiikka, kauhu, scifi, fantasia jne.), josta haluavat lukea kirjat ja tehdä kirjallisuuspodcastin. Genret jaetaan siten, että kaikilla ryhmillä on eri genre. Tämä siksi, että genrepodcastit toimivat jakson lopussa opetusmateriaalina muulle ryhmälle.
- Ryhmän jäsenet valitsevat luettavakseen kirjan, joka edustaa ryhmälle valikoitunutta genreä. Jotta keskustelu on helppoa ja luontevaa, on hyvä valita sama kirja kaikille. Toki podcastin voi tehdä myös siten, että jokainen ryhmäläinen lukee eri kirjan, kunhan kirjojen genre on sama.
- Ryhmä tutustuu oppikirjan tekstiin sekä mahdollisiin muihin lähteisiin, joissa kuvaillaan valittua genreä.
- Ryhmille annetaan 4 viikkoa aikaa lukea kirja. Kirjasta kannattaa tehdä muistiinpanoja (esim. henkilöhahmot, miljöö, juoni, kohokohdat, loppuratkaisu, teema, genrelle tyypilliset piirteet

kirjassa). Sovitaan tarkka päivämäärä, milloin kirja pitää olla luettu ja aloitetaan podcastin tekeminen.

KIRJALLISUUSPODCASTIN VALMISTELU JA ÄÄNITYS 4 VIIKKOA ALOITTAMISEN JÄLKEEN (3 - 4 x 45 MIN):

2. OPPITUNTI:

- Kirjat on nyt luettu. Jokaisessa ryhmässä valitaan puheenjohtaja, joka vastaa siitä, että podcastin tekeminen etenee ajallaan ja toimii vastuuhenkilönä esim. keskustelujen ylläpitämisessä. Valitaan myös kirjuri, joka kirjaa joko tietokoneella tai käsin keskustelujen pääpiirteet. Ryhmissä ensin viritellään ajatuksia kirjasta ja genrestä esim. seuraavien kysymysten kautta:
 - Mitä mieltä olitte kirjasta? Miksi?
 - Kuka on päähenkilö ja millainen hän on? Onko hän tyypillinen genren päähenkilö?
 - Millaisia sivu- tai taustahenkilöitä tarinassa on? Miten he vaikuttavat päähenkilöön tai juoneen?
 - Millaisia tunteita kaikki hahmot lukijoissa herättävät?
 - Miten juoni etenee? Millaisia huippukohtia ja millainen loppuratkaisu teoksessa on?
 - Millainen on teoksen miljöö?
 - Mikä on teoksen syvällisempi sanoma eli teema?
 - Mitkä asiat ovat teoksessa genrelle tyypillisiä? (Tähän voi hakea apua lukemalla oppikirjan tekstin tai hakemalla genrestä tietoa muista lähteistä).
- Opejohtoisesti tai omissa pienryhmissä tutustutaan vähintään yhteen podcastiin. Näitä on esim. Yle Arenassa paljon. Podcastin ei tarvitse olla kirjallisuusaiheinen vaan ryhmä/luokka voi valita podcastin, jossa käsitellään heitä kiinnostavia aiheita. Podcastia kuunnellessa jokainen oppilas tekee muistiinpanoja:
 - Millainen on podcastin rakenne? Huomioita podcastista:
 - Alku:
 - Keskikohta:
 - Lopetus:
 - Onko podcastia helppo seurata? Mitkä asiat helpottavat seuraamista?
 - Millainen rooli musiikilla tai jollakin muulla elementillä on podcastissa?
 - Miten kuuntelija huomioidaan podcastissa?
 - Muita huomioita

3. OPPITUNTI (MAHDOLLISETI TARVITAAN TOINENKIN TUNTI):

- Suunnitellaan ryhmissä oma podcast esim. tämän ohjeen lopussa olevan LIITTEEN 1 mukaan. Jokaisen kohdan alle oppilaat kirjaavat tarkasti, mitä aikovat sanoa ja kuka on vetovastuussa mistäkin näkökulmasta. Jokainen oppilas ottaa siis vastuulleen ainakin yhden näkökulman, josta johtaa keskustelua.

4. OPPITUNTI:

TÄLLE TUNNILLE TARVITAAN RAUHALLINEN ÄÄNITYSTILA JOKAISELLE RYHMÄLLE SEKÄ JOKIN LUOTETTAVA ÄÄNITYSLAITE (ESIM. TIETOKONE JA TEAMS-SOVELLUS, JOSSA PODCAST VOIDAAN ÄÄNITTÄÄ KOKOUKSENA JA SITEN KÄTEVÄSTI JAKAA OPETTAJALLE. TOINEN VAIHTOEHTO ON ÄÄNITTÄÄ PODCAST ESIM. OPPILAAN OMALLA KÄNNYKÄLLÄ JA JAKAA TIEDOSTO OPETTAJALLE.)

- Äänitetään podcast
- Kun podcastit ovat valmiit, jokainen ryhmä arvioi omaa työskentelyään arviointilomakkeelle (LIITE 2). Ryhmä tekee arvioinnin yhdessä ja kirjaa paperiin rehellisesti, ovatko kaikki

osallistuneet podcastiin tasavertaisesti. Ryhmä voi kuunnella oman podcastinsa arviointia tehdessään.

- Opettaja arvioi oppilaiden suoriutumisen podcastissa sekä ryhmänä että yksilöllisesti. Arvioinnissa huomioidaan niin tekoprosessi kuin valmis tuotoskin. Opettaja voi tehdä arvioinnin samaan arviointipohjaan kuin oppilaatkin.
- Lopuksi podcastit kuunnellaan koko luokan kanssa siten, että niiden pohjalta opiskellaan kutakin genreä kerrallaan. Podcastien pohjalta voidaan esim. tehdä muistiinpanot.

Materiaali: Eeva Kallio ja Noora Kukkonen

PODCAST KIRJALLISUUSGENRESTÄ

Genre: _____

Ryhmän jäsenet: _____

Jokaisella ryhmällä on eri genre, johon he tutustuvat ja josta he hakevat tietoa. Podcastit äänitetään Teamsissa kokousäänityksellä ja lähetetään opettajalle. Tälle paperille suunnittelette oman podcastinne sisällön ja se äänitetään viikolla X. PODCAST JAETAAN OPETTAJALLE TEAMSISSA X.X. MENNESSÄ!

Podcastin kokonaispituus: 10–15 min

Sisältö: (vähintään seuraavat)

Podcastin ja keskustelijoiden esittely

Genren synty ja historia

Genren tyypilliset piirteet ja sen aiheet (Millaista se on?)

Kuuluisia kirjailijoita ja teoksia (tekstipätkät esimerkkinä)

Vertailua maalaustaiteeseen, elokuvaan, teatteriin jne.

Omia näkemyksiä, kokemuksia

KÄSIKIRJOITUS:

Valmistelkaa podcastinne sisältö hyvin. **Viisainta voi olla valita yhdelle tai kahdelle vetovastuu tietystä osiosta. Hän esittelee/he esittelevät tietyn osion näkökulman, jota muut sitten kommentoivat ja lisäävät siihen sitten omia huomioitaan.** Jokaisesta näkökulmasta on tarkoitus keskustella siten, että kaikki ryhmän jäsenet käyttävät puheenvuoroja.

Aihetta on tarkoitus käsitellä mahdollisimman monipuolisesti ja esittää perusteltuja mielipiteitä.

RAKENNE:

ESITTELY: Podcastin aiheen ja puhujien esittely (Nimensä lisäksi jokainen voi sanoa jonkin genreen liittyvän ajatuksen heti alussa. Kuka sanoo mitään?)

Mikä on aloitusmusiikki? Millainen musiikki aiheeseen mielestänne sopii? Kuka musiikin laittaa soimaan?

Miten tervehditte kuulijoita?

Miten esittelette itsenne? Kuka aloittaa puhumisen?

Miten esittelette aiheen? (Kuka sanoo mitään?)

Tuleeko podcastiin välimusiikkia näkökulman vaihtuessa? Jos tulee, niin mitä? Kuka sen laittaa soimaan?

NÄKÖKULMA 1 Genren synty ja historia (mielipiteitä, huomioita, taustatietoja. Kuka sanoo mitään?)

NÄKÖKULMA 2 Genren tyypilliset piirteet ja sen aiheet (Millaista genreen kuuluva kirjallisuus on?)

(mielipiteitä, huomioita, taustatietoja. Kuka sanoo mitään?)

NÄKÖKULMA 3 Kuuluisia kirjailijoita ja teoksia (tekstipätkät) (mielipiteitä, huomioita, taustatietoja.

Kuka sanoo mitään?)

NÄKÖKULMA 4 Vertailua maalaustaiteeseen, elokuvaan, teatteriin jne. (mielipiteitä, huomioita, taustatietoja. Kuka sanoo mitään?)

NÄKÖKULMA 5 Omia näkemyksiä, kokemuksia (mielipiteitä, huomioita, taustatietoja. Kuka sanoo mitään?)

NÄKÖKULMA 6 Jokin lisänäkökulma, joka ansaitsee tulla mainituksi? (mielipiteitä, huomioita, taustatietoja. Kuka sanoo mitään?)

LOPETUS: Miettikää, miten lopetatte podcastinne. Mihin sanoihin lähetys päättyy ja kuka ne sanoo? Loppumusiikki?

LIITE 2

PODCASTIN ARVIOINTI

Ryhmän jäsenet:

Arvosana: _____

Saatte pisteen jokaisesta toteutuneesta kohdasta:

Podcastissa on alkumusiikki, joka esitelty ja joka liittyy jotenkin aiheeseen.

Keskustelijat esittäytyvät.

Genren perustiedot esitellään.

Genrestä kerrotaan monipuolisesti ohjeen mukaan.

Keskustelijoiden mielipiteet ja ajatukset kerrotaan perustellusti.

Ensimmäisestä näkökulmasta on hyviä huomioita. (Tästä voi tulla 0-5 pistettä.)

Toisesta näkökulmasta on hyviä huomioita. (Tästä voi tulla 0-5 pistettä.)

Kolmannesta näkökulmasta on hyviä huomioita. (Tästä voi tulla 0-5 pistettä.)

Neljännestä näkökulmasta on hyviä huomioita. (Tästä voi tulla 0-5 pistettä.)

Viidennestä näkökulmasta on hyviä huomioita. (Tästä voi tulla 0-5 pistettä.)

Podcast lopetetaan hallitusti.

Podcastin pituus on yli kymmenen minuuttia.

Podcastin pituus on noin 15 minuuttia.

Kaikki keskustelijat ovat tasapuolisesti äänessä.